

ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ КОМІТЕТУ 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УПЦЕРКВИ

С. Бавид Брук, Н. Дж. — В суботу, 2-го квітня ц.р., тут в приміщенні Дому Української Культури відбулися наради Комітету 1000-ліття Хрищення України при Українській Православній Церкві в ЗСА.

На засіданні був присутній Блаженніший Митрополит Мстислав, який поблагословив наради та висловив свої цінні думки в справі якнайкращого підготування для урочистого відзначення 1000-ліття Хрищення України.

Згідно з порядком наради, голови поодиноких комісій представили свої проєкти, які були ґрунтовно обговорені і остаточно затверджені членами комітету. Згідно з цією програмою святкування відбудуться в днях 6-7-го серпня ц.р. в Українському Православному Центрі при Церкві-Пам'ятнику Андрія Первозваного в Бавид Бруку.

В зв'язку з тим комітет звертається із закликом до всіх стейтських і місцевих комітетів та до всіх настоятелів і парафіяльних управ Української Православної

Церкви в ЗСА та у вільному світі підготуватися до тих урочистих святкувань і з усіма своїми вірними прибути до Оселі св. Андрія Первозваного в Бавид Брук на те велике історичне святкування Української Православної Церкви.

Засідання, яким проводив голова комітету д-р Анатоль Лисий, пройшло в атмосфері згоди й однодушності.

ДОПОВІДЬ НІМЕЦЬКОГО НАУКОВЦЯ

Нью Йорк. — Тут в суботу 16-го квітня ц.р., о год. 2-й по полудні заходами Української Вільної Академії Наук у власному будинку, 206 Захід 100-та вулиця, відбулася доповідь (англійською мовою) проф. Ганса Йохіма Торке, директора Остерверпа інституту при Вільному університеті в Берліні на тему: "The Unloved Alliance: Political relations between Muscovy and Ukraine during the Seventeenth Century".

Представники кредитової кооперативи вітали Владу Мстислава

С. Бавид Брук, Н. Дж. — У п'ятницю, 1-го квітня, о год. 10-й ранку, представники Дирекції Кредитової Кооперативи св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж., відвідали Блаженнішого Владу Мстислава з нагоди 90-ї родин, складаючи щирої любові побажання, та нагородили його скромним даром любові. Владика, не звертаючи уваги на послаб-

лене здоров'я, тепло прийняв делегацію в складі: В. Бабанський, І. Павленко, В. Росинський, О. Шевченко та М. Шульга.

В короткій розмові Владика жваво цікавився працею та досягненнями кооперативи, як рівно поділявся успіхами на церковній ниві, як духовного так і господарського характеру, особливо в ділянці видавництва.

Влаштовують передолімпійську імпрезу

Філадельфія. — Комітет Української Олімпіади і Зв'язку Молоді влаштовує тут в суботу, 16-го квітня ц.р., у приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру бенкет-бенсфе о год. 7-й вечора. В мистецькій програмі виступатимуть: Зеня Тарчанин - Кунаш - солістка, прикомпаньяменті Галі Мазурок-

Рей, та Театральна студія під керівництвом маестра Володимира Шашаровського. Ведучий програмою — д-р Ігор Кунаш.

Даток 40 дол. від особи, а весь дохід з бенкету призначений на покриття коштів Олімпіади і Зв'язку Молоді, що відбудеться в днях 27-30-го травня ц.р.

Семінаристи допомагають у п'єсі „Ярослав Мудрий“

Група семінаристів під час проби.

Нью Йорк (О.К.). — Підготовка до прем'єри історичної п'єси Івана Кочерги „Ярослав Мудрий“ зближається до кульмінаційної точки і проби проходять шораз більше гарячіше.

Як інформувала Лідія Крушельницька керівник Студії Мистецького Слова, малювання декорацій і оформлення сцени вже закінчено під вправним таловним посвяти керівництвом Володимира Клеха. Тут вона заважує, що особливе призначення належить одному з молодих помічників мистця, а саме Маркові Шуганові, що допомагав не лише у виконанні декорацій, але також у закупі потрібних матеріалів і у перевозі декорацій, з місця на місце, у складній проблемі приміщення їх в часі малювання.

Велику працю виконав професійний проєктовдавець освітлення Юрко Гречило, який працює в тому напря-

мі у американських театрах. Звукові ефекти так важливі у цій п'єсі, виконує Марко Сидорак у своєму студію, при музичній консультатії проф. Ігоря Соневського.

Тепер ціла увага Л. Крушельницької — зосереджена на виконавцях і на пробах, які відбуваються кожного дня. В останньому часі на велику радість режисерки включилися у виступ учні новітньої в семінарії ЧСВВ у Ілен Ков, які приїхали на студію з Бразилії. Ціла група їх приїждить на проби до Нью Йорку і в п'єсі буде виконувати ролі монахів, священників, а двоє із найстарших будуть боярами. Ця група з новітньої поповнилася ряди учнів Академії св. Юра, школи української настанови та сумнівів і плачів, які виконують в п'єсі групові ролі воїнів, боярів, монахів та інших.

В Нью Йорку вшанували Т. Шевченка

Нью Йорк (В. Л-ць). — Багатою і на високому рівні виконаною програмою вшанувала українська громада Нью Йорку в неділю, 27-го березня ц.р., у залі Фешен інституту поета і пророка України Тараса Шевченка. Концерт відбувся заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА і у співпраці з Науковим Товариством ім. Шевченка. Голова НТШ д-р Ярослав Падох виголосив пристосоване до сучасних подій в Україні й діяспорі святочне

слово, після відкриття Академією головою КОУАО ред. Ігорем Дяболом і виконанням „Заповіту“ хором „Прометей“ під диригентурою Михайла Дяболого і аккомпанюванням Ірини Пелеш-Зварич, що його присутні слухали стоячи й пісню „Моліться, братія“, фрагменту із музичної драми „Гайдамаки“ із гостинним виступом соліста-баса Стефана Шафаровського; обидві пісні в муз. обробці К. Стенченка.

Творчість Т. Шевченка, його добу, його вплив на сучасників й даліш покоління, аж по сьогоднішній день, глибоко проаналізував д-р Я. Падох, відповідаючи на питання: що є причиною Шевченкової актуальності, де криється велика містерія його безсмертності його неоміжненого впливу на усі досвідчені прощарки українського народу у страшних часах русифікації України російським царським режимом? Частинна відповідь на поставлені питання, заявив передсідат, криється в самому Шевченку, в його словах: „Ми не лукавили собою, ми просто йшли“, бо нарід завжди шанували тільки тих, які повністю були віддані ідеї, які були одержимими, а їхня одержимість проміноувала і проміноувала на весь народ. Також його запевняти його слова заклику й поти і навіть картання та гошення найбільш гуманних ідей — „єдинодуми і братолюбніє пошти“, актуальні

(Закінчення на стор. 3)

ДОПОВІДЬ ПРО ГОРУ СІНАЙ

Нью Йорк. — Літературно-Мистецький Клуб у своїх приміщеннях 136 Друга авеню, в п'ятницю, 13-го квітня ц.р., о год. 7-й вечора влаштував імпрезу з доповіддю-лекцією д-ра Ярослава Туркала на тему: „Гора Синай та монастир св. Катерини“, звиджування біблійної гори десятих заповідей та найстаршого християнського монастиря. Доповідь-лекція буде ілюстрована кольоровими прозрі-

(Закінчення на стор. 3)

ПРОПОНУЮТЬ ВСТАНОВИТИ ДЕНЬ БАЛТІЙСЬКОЇ СВОБОДИ

Нью Йорк, Н.Й. — Республіканський конгресмен з Нью Йорку Билл Грін підтримує проголошення 14-го червня Днем Балтійської Свободи.

Б. Грін разом з іншими 42-ма членами Палати Републіканської пропонує законопроект, щоби визнати балтійські народи незалежними державами.

У запропонованому законопроекті говориться про те, що Латвія, Литва і Естонія були колись незалежними державами, які 14-го

червня 1941 року насильно були прилучені до Советського Союзу. Говориться й про те, що це дуже важливим для цих народів мати підтримку американського Уряду в їхніх стремліннях до свободи. Як відомо, Уряд ЗСА досі не визнає насильно прилучення балтійських народів до СССР.

Дату 14-го червня вибрано тому, що в 1941 році в цей день почалося масове вивезення балтійців Московою до Сибіру.

Учні в Дітроїті ставлять п'єсу з нагоди Тисячоліття

Дітроїт (В.Б.). — Шорічна театральна вистава української середньої школи Непорочного Зачаття в Дітроїті відбудеться в п'ятницю, 29-го квітня, ц.р., о год. 7:30 вечора.

Вшановуючи Тисячоліття Християнства в Україні, школа ставить історичну п'єсу Володимира Ковальчука п. н. „Великий Князь Володимир“, в режисурі м-р Віри Андрушків і Христі Козак, при видатній допомозі проф. Марії Гарасевич та Андрія Лятисевича і Даміана Козака. Декорації мистця Юрія Козака, музичне оформлення Лесі Гнатюк.

Пропам'ятну афішу з портретом Володимира Великого виконав мистець Яре-

ма Козак. Стилені історичні строї проєктовані Н. Григорчук. Ця п'єса була вже ставлена у Львові з нагоди 950-ліття Християнства в Україні.

ДОПОВІДЬ Д-РА І. ГОЛОВІНСЬКОГО

Нью Йорк. — Тут в суботу 16-го квітня ц.р., о год. 5-й по полудні Наукове Товариство ім. Шевченка влаштувало імпрезу з доповіддю д-ра Івана Головінського на тему: „Вплив християнської світоглядності на збірну свідомість“. Імпреза відбудеться в будинку, 1413 63 Четверта авеню, між 9-ю та 10-ю вулицями.

У СВІТІ

БОРЦІ ЗА СВОБОДУ і незалежність Афганістану заявили, що вони не мають наміру рахуватися з договором, який буде підписаний у Женеві. Дієго Кордовез, який виступає від імені ООН як посередник на женецьких переговорах між делегаціями кабульського режиму і Пакистану, що представляє інтереси мударжадінів, сказав, що текст угоди, схвалений обома сторонами, практично готовий до підписання. Мударжадіни мають намір не прийняти збройної боротьби до того часу, поки Советський Союз і його маріонетки не заберуться з Афганістану, сказано в комюніке, розповсюдженому у Пешаварі від імені союзу афганських борців за свободу.

НАПЕРЕДНІ ЗАПЛЯНОВАНОЇ на кінець травня зустрічі на вершині до Москви прибула делегація з 400 американських промисловців для переговорів про взаємну торгівлю. Одночасно в Москву прибув секретар Департаменту торгівлі ЗСА Вільям Веріт. Прибувши в Москву, В. Веріт дав журналістам інтерв'ю на летючій Шереметьєво. Він сказав, що Вашингтон підтримує розвиток мирної, взаємовигідної торгівлі і економічних відносин з Советським Союзом і що, на його думку, під час переговорів сторонам вдасться підписати нові торговельні договори. Цього тижня відбудеться чергове, десяте з черги засідання двосторонньої торговельної комісії, створеної у 1973 році, для спільної координації торговельних організацій двох країн. Нинішні торговельні переговори відбудуться за півтора місяця до того, як у Москву приїде президент ЗСА Роналд Реген, щоб відбутися тут свою чергову особисту зустріч із советським лідером Михайлом Горбачовим.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ГАЗЕТА „Правда“, генеральний секретар ЦК КПСС Михайл Горбачов заявив голові Палестинської Визвольної Організації Ясірові Арафату під час його перебування в Москві, що Кремль зрозумінням ставиться до „тяжкої долі палестинського народу“. М. Горбачов сказав, що „справа палестинців користується заслуженою міжнародною підтримкою“, додавши при цьому, що СССР одночасно визнає вимоги Ізраїля на гарантії безпеки. „Вирішення цієї справи“, сказав Горбачов, — є необхідним елементом встановлення міцного миру на Близькому Сході, миру, ґрунтованого на дотриманні міжнародних законів.

АФГАНСЬКІ ПАРТИЗАНИ збили літак АН26 советського виробництва, який летів недалеко від кордону з Советським Союзом. На посадці літака перебували як афганські військовослужбовці, так і цивільні особи. Всі 29 осіб, які були в літаку, загинули. НІ одна з семи груп мударжадінів, які борються за незалежність країни проти комуністичного режиму Наджібулі, не взяла на себе відповідальність за збиття літака із комюнікату опублікованого в Афганістані, несею чи збитий літак виконував рейс афганської летунської компанії „Бахтар“, чи це був транспортний літак советських військово-повітряних сил. У повідомленні говориться, що серед пасажирів літака було двоє дітей. Президент Наджібулла висловив співчуття родинам загинув. Советська телевізія осудила дії афганських партизанів, які збили літак „напередодні закінчення воєнних дій в Афганістані і виведення з країни советських військ“.

НА СКЛАДІ БОЄПРИПАСІВ пакистанської армії, розміщеному між Ісмамабадом і Равальпінді, стався сильний вибух. В результаті детонації вибухнули тисячі ракет і гранат, які охопили значну площу, включаючи житлові райони обох міст. За попередніми офіційними даними, від вибуху загинуло 75 і поранено 850 осіб. Газета „Муслім“, що виходить в Ісмамабаді, повідомила, однак, що загинули сотні осіб. В урядовому повідомленні наводяться дані лише про жертви серед цивільного населення. Командування пакистанської армії поки що тримає в таємниці кількість загинув військовослужбовців. Ракети і осколки серйозно пошкодили будинки американської і китайської амбасад, однак ніяких повідомлень про жертви серед іноземців нема.

СОВЕТСЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ ПЕРЕДАЛА РЕПОРТАЖ ПРО ВЕЛИКОДНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

Київ. — Як повідомив кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Билл Келлер, вперше за роки свого існування советська телевізія у випуску новини кілька хвилин передавала репортаж з церкви, де відбувалося пасхальне Богослуження.

Вліті цього року Православна Церква в СССР буде відзначати 1000-річчя Хрищення Київської Русі-України. На урочистості запрошено багато ієрархів зарубіжних церков. Тому, пише кореспондент, нинішнє святкування Великодня, а точніше ставлення до нього офіційних советських властей, є до деякої міри пробним каменем тих змін, які, на думку деяких віруючих у Советському Союзі, відбуваються у ставленні держави до релігії.

В столиці України Великодній тиждень закінчився всенародно у Володимирському соборі, де до великої кількості віруючих митрополит Київський Філарет урочисто проголосив: „Христос воскрес!“ Напередодні ієрарх дав інтерв'ю журналістам, в якому, зокрема, сказав: „У відношенні суспільства до релігії відбувається психологічне зрушення. Якщо досі релігія вважалася гальмом у розвитку суспільства, то тепер церква користується тим, що наше суспільство вступило в період духовного і морального відновлення“.

Митрополит сказав, що в Україні тепер відкриваються раніше відкриті від церкви храми і монастирі, наприклад, відомий Данилівський монастир у Москві. Він також зауважив, що найближчим часом, можливо, будуть внесені деякі зміни в законодавство про релігію, що діє в СССР. Ці закони, прийняті в 1929 році, нагадує Б. Келлер, накладають надто великі обмеження на діяльність релігійних організацій. Згідно з ними, багато віруючих, які не хотіли

примиритися з тим принизливим ставленням, в яке советська влада поставила Церкву, довгі роки провели у в'язницях і таборах.

Багато віруючих вважають, що доти, поки Церква буде підпорядкована державі, поки вона змушена слухати вказівки чиновників з Рад у справах релігії і миритися з проникненням в її ряди співробітників КГБ; свобода совісті в Советському Союзі так і залишиться пустим звуком. У розмові з журналістом віри говорили, що, як і колись, багато людей не наважуються хрестити дітей у церкві, вичаються як запрошувати священника на похорон близьких, побоюючись втратити працю, а члени партії — негайно позбутися партійного квитка. Майже ніхто з тих, що ходять до церкви, не вірить, що священник має право дотримувати тайни Сповіді. „Один вечір у церкві — і ви можете назавжди позбутися місця в суспільстві“, — зауважив український правозахисник Сергій Набока.

Після приходу до влади Михайла Горбачова три роки тому, нагадує газета „Нью Йорк Таймс“, уряд дозволив відкрити кілька церков з багатьох храмів, закритих Сталіним і Хрущовим. Однак 7,000 лічних церков у країні — надто мало, якщо взяти до уваги, що до революції 1917 року в Росії було відкрито 54,000 православних храмів.

Багато киян пам'ятає, як в 1970-ті роки у Великодні дні до переповнених церков підїжджали автобуси з дружинниками, і комсомольські вожакі з мегафонами заманювали молоді у „модельні кафеетри“, відкриті як виїмок до пізньої ночі, де зарди того, щоб втягнути молодих людей від церкви, показували спеціальні шквали закордонні кінорефільми.

Сен. Р. Бирд уступить з посту провідника Сенату

Вашингтон. Після роздумувань впродовж місяця сенатор Роберт Бирд, демократ з Вест-Вірджинії, заявив, що з кінцем року він звільнить місце провідника більшини в Сенаті ЗСА і тим самим відкриє можливість новому демократичному провідникові вибором нового президента.

Останніми часами 70-літній Р. Бирд часом понападав під критику своїх колег, які твердили, що його провід сенатської більшини не відповідає сучасним методам і після 11-ох років часу його замінити. Рішення Р. Бирда відкриває широку двері на змагання за провідне місце, якщо демократи й надалі у цьому році будуть здобувати більшість місць в Сенаті.

Залишаючись засідання сенаторів-демократів, що відбулися за закритими дверима, три із присутніх демократів сказали, що змаганням за пошитою залишенню сенатором Р. Бирдом, Данил Інуо, з Гавайї, Бенетт Джансон з Луїзіани і Джордж Мічелл з Мейну. Згодені кандидати не мають відомості, що пошито бо ніхто з молодих не виявив охоти кандидувати.

Сам сенатор Р. Бирд відходить з проволу, але Сенату не буде покидати, бо зарано проголосив, що кандидату на перевиборі.

В АМЕРИЦІ

КОМІСІЯ РИМО-КАТОЛИЦЬКИХ єпископів ЗСА у запропонованому рапорті рекомендує поширити ролію священства. Говориться й про заступу заборону штучних засобів проти запліднення, але теж пропонується щоби обидві справи були більше детально розглянені в майбутньому. Це багато змін буде у цьому рапорті поки його представлять до голосування зборів американських єпископів в листопаді ц.р., і аж тоді воно стане офіційною напрямною Римо-Католицької Церкви в ЗСА.

НА ДУМКУ БАГАТЬОХ знавців, що сьогодні ведуть боротьбу з наркоманією в ЗСА, ці зусилля не мають великих успіхів тому, що Уряд ЗСА всі свої сили витрачає на боротьбу з поставачальниками замість того, щоб натиснути на споживачів наркотиків в країні. Це, на їхню думку, неправильна політика ЗСА тільки загострює непорозуміння поміж ЗСА і країнами через які перевозять наркотики, зокрема стратегічно важливими країнами Центральної Америки.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Чарльз Редман, заявив, що ЗСА впродовж погоджується та підтримує уряди Кувейту і Кипру у їхній відмові терористам, які захопили літак та вже досі вбили двох кувейтських військовиків. Як відомо, терористи, які захопили літак, домагалися звільнення з'юрми в Кувейті 17 мусульманів засуджених за участь в збомбленні французької та американської амбасад.

Друге знайомство з М. Хейфецом

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. М.). — Зустріч з цікавою людиною, з відомим політичним чи громадським діячем, з письменником — завжди приємна подія для української громади у вільному світі. А якщо це зустріч з колишнім політв'язнем советських тюрем і концтаборів, то подія подвійна. Бо ті, що приїжджають до нас „з того світу“ — із Західної захвни, привозять зі собою подих рідної землі, частину того тепла, яке ми залишили колись там, на батьківщині. Ми згадуємо тоді роки свого поневіряння, мандрівку на чужині і радіємо, що і їм вдалося вирватися з „раю“, що і вони нині з нами на вільній землі.

Під час зустрічі в УНСОК'ї (зліва) С. Стахів, д-р І. Фіс, М. Хейфец, В. Сохан і І. Хамуляк.

Останнім часом таких зустрічей було у нас немало. Ми слухали спокійні розповіді довголітнього в'язня польських і советських тюрем Данила Шумука, у багатьох містах Канади і ЗСА громади „гостили незламного борця за права Української Католицької Церкви в Україні Йосипа Терелю та його дружину Олену, а недавно вони приїжджали і до Нью Йорку. Ми ловили кожне слово вчорашніх політв'язнів в'язнів Миколи та Раїси Руденків і тайкома змахували неспрошену слюзу, коли письменник читав свою поему „Побачення“.

Михайло Хейфец не приїхав з України. Родом він з Ленінграду. Уже вісім років як його „видворили“ зі Со-

ветського Союзу до Ізраїля, де він працює науковим співробітником Єрусалимського університету. Українською мовою володіє слабо, хоч розуміє все, бо „вивчав“ її у Мордовських таборах, спілкуючись з українськими дисидентами і політичними в'язнями, зокрема, з покійним нині поетом Василем Стусом, з Вячеславом Чорноволом, Зоряном Попадюком, з Миколою Руденком, Василем Овсіємком та багатьма іншими. Про них, про роки неволі і сподівань, проведені за колючим дротом, про дружбу і єдність в'язнів різних національностей — мучеників ГУЛагу — М. Хейфец з теплотою розповів у своїй

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Стаття, подана підписом автором, не має відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі виразно застеріг допущення задержанню коверти з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA членів \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чек, money orders — виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 338 Jersey City, N.J. 07303

Церкви повні українського люду

Американське суспільство все ще переходить процес лібералізму і все ще немає відважних американських публіцистів, які поставили б крапку над "і", що лібералізм був і є нещастям Америки. Від часу злочасного прогнання молитви з публічних шкіл Верховним Судом, як "протиконституційного" діла (1963), всі поважні педагоги і психологи погоджуються, що понизився стан науки у школах, занепадає дисципліна, появилися небували до того часу випадки перепачкування до класу револьверів і складаних ножів на масове користування вихованцями наркотиків і масова вагітність малолітніх школярів. Не може бути кращого доказу на дальше панування лібералізму в Америці, як факт, що між першими сімома, тепер вже тільки трьома демократичними кандидатами на президента нема ні одного, який не належав би до лівого крила цієї великої і колись славетної політичної партії.

І тому був острах, чи ця атмосфера лівизми в Америці не матиме поганого впливу на українську громаду, на українських людей, діти яких щоденно знаходяться у гурті американської молоді. І ось ми дістали перагрий доказ, який сповняє нас гордістю і радіє серця, що наша українська громада здорова, що вона лине до християнської Церкви та вона шанує і плекає релігійну традицію. У минулу і попередню неділі святковано за новим і старим стилем найбільше в році свято Воскресення Христового. Покинаємося на наочний приклад української католицької церкви святого Юра в Нью Йорку. У Страшний Четвер церква була щертв повна. У Велику П'ятницю чотири черги вірних стояли від дверей аж до П'ятидесятниці, і потому посувалися, щоб прилягнути і віддати поцілунок, як символічний доказ вірності замученому на хресті Ісусові. На сам Великдень, у неділю, церква св. Юра у Нью Йорку, де Богослужбю відправляв Владика Василь Лостен із Стемфорду у послужженні парохів церкви, генерального вікарія о. ігумена Патріка Пашака і о. Голдейда Лева — люди стояли, не маючи ні одного порожнього місця у великій святині. І те саме діялося по всіх церквах — католицьких і православних, по всій Америці. У церкві-пам'ятнику св. Андрея у Бавнд Бруку маса вірних прославляла гарну погоду, бо стояла надворі, не помітившись у святині. І були між ними вірними люди різного віку, чоловіки і жінки, юнаки і дівчата. І ніхто їх туди силою не загавляв, і хіба тільки дуже малих дітей матері вели за ручку, а то всі йшли самі з доброї непермисної волі, виключно тому, що вважали просто за річ неможливу не піти до церкви на Великдень. Один земляк з України, виїхавши в минулу неділю із церкви св. Юра в Нью Йорку, спленив руками з жалю, що не взяв із собою фотоапарату, щоб зробити світлинку із цієї маси народу, яка залегла під церквою і ще не розійшлася та пригладяючись, як шкільні діти виводять гагілки. "Така світлина була б сенсацією для моєї рідні в Україні".

Очевидно, це ще далеко не доказ, що в українській громаді все в порядку. Нема бо того порядку, громада розсварена, нема одної репрезентативної централі, нема одного всіма шанованого лідера, а недоликів є більше, як палець на двох руках. А проте заповнені українськими людьми церкви на Великдень — це така картина, що сповняє оптимізмом. Хай навіть багато з отих наших земляків не йшли до церкви з побожності, а тільки тому, що "так треба", що "так пишце", то й це добрий знак, що існує ще жива традиція і існує пошана для релігійно-церковної традиції. А що Христова віра є фундаментом усього, що на тому фундаменті творить людина, то ці церкви, повні українського люду на Великдень, православних і католиків і напевне євангеліків, — це такі аргументи в руках оптимістів, а не песимістів в руках тих, які вірять у Воскресіння, як чуда чудес, що його міг довершити тільки Син Божий.

ЛЕГІОНСЬКА КОМПАНІЯ "А.А.А.А.А." запланувала на 31-го травня пробний легіонський переліт між містом Ном (Аляска) і селищем Провіденція, розташованим на берегах Берингового моря (Чукотка). Цей рейс покрито не істав офіційного схвалення з союської сторони, але його організатори впевнені, що союські органи не будуть йому перешкодою.

О.О. Редemptористи дістали від Митрополита Шептицького церкву Успенія і оснували свій монастир у Тернополі у вересні 1931 року. Туди приїздив часто і Владика Чарнецький, великий науковець і знавець церковного Сходу. Ходив завжди дуже скромно одягнений: не любив носити єпископських відзнак, виглядав, як простий ієромонах-редemptорист. В час першої більшовицької окупації Галичини перебував у монастирі О.О. Редemptористів у Львові при вул. Збіликевича. Німці не дозволяли йому вийти на нашу північню землю і Владика Чарнецький мусив сидіти у Львові, як колос Владика Бояна. У Львові й залишився, коли більшовики вдруге займали Західну Україну. Тут його арештували нові окупанти, коли ліквідували нашу католицьку ієрархію після смерті пропагатора Унії Митрополита Шептицького.

Польща, хоч католицька держава, також переслідувала Українську Католицьку Церкву. Свідомостю того може бути пророческий факт, що вона по-варварськи обійшлася з перемиським владикою Йосафатом Коциловським. У своїй книжці "Між Сяном і Дунайцем" розказує Ст. Шах таке: "Оповідала мені одна монахиня, Сестра ЧСВВ, (яка була свідком депортації Єпископа Коциловського з поляками), перебрала за мішанку з Засяння, що по

Іван Боднарчук

ПРО ЛІКВІДАЦІЮ УКЦЕРКВИ

арештуванні польською поліцією Йосафата Коциловського і його канцлера о. Миколу Григеля, єпископська палата з цілим устаткуванням і неоціненними портретами єпископів і консисторським архівом, була вирожджена в грохот виставлена на продаж. Дивно, що з римо-католицького духовенства ніхто не став в обороні. В руках цієї монахині залишилася з того часу лише "юска піночка", яка впадала Владисі з голови, коли його, сидючи у фотелі, насильно висаджували перед палатою на "тягарове авто, а діти по шій сцені разом із юрбою придивлялися, підняли її з землі і нею, наче м'ячем, бавилися. Ця, нині старша вже, мати-монахиня (нині на еміграції) відбрала цю "піночку" і сховала її".

Священник Іван Лебедюк подав у книжечці "Бірчанщина — Страдалий Земля" лише незначну частину переслідувань українського населення поляками на наших західних землях. Поляки розібрали церкву в Бірші, щоб по українцях і сліду не було. Вони зруйнували наше найстарше в Галичині єпископство в Перемишлі. Вбивали наших священників і вірних, як це роблять півлі

II.

кі африканські племена з католицькими місіонерами в Африці. Доля українських католицьких владик не оминула і Владика Павла Гойдині, нашого єпископа на Словацьщині. Арештували і його, хоч терен його дієзії. Присяжнина, не увійшов у склад ССРСР. Народився 17-го липня 1888 року, священиць свячення одержав 1911 року, а 1922 року став Василієм. Іменований єпископом Пряшівської дієзії 1927 року, був заслужений 1921 року на 30 літ тюрми й помер у комуністичній тюрмі 19-го липня 1960 року. Боровся проти дальшої словізації Пряшівщини, яку колись у цілості заселявали українці. Разом із ним арештували його помічника Владика Гопка, а духовну семінарію закрили.

У всіх своїх настановах на Українську Католицьку Церкву змальовували її більшовики, як зарядку загарицької політики Ватикану, який накинув примусово від віків православному народові свою догматику, свої церковні канони і свій богослужбівний чин.

Коли Українська Католицька Церква залишалася без пастирів, створили більшовики так звану Ініціативну Групу, що її очолював апо

стат д-р Костельник, колишній редактор релігійних видань. Т. Костельник, Михайло Мельник і Антін Пельвешський, як кажуть, після "убедительних" переговорів з КГБ звернулися листом до Ради Народних Комісарів УССР з проханням дозволити їм розпочати акцію в справі возз'єднання Греко-Католицької Церкви з "русскою православною Церквою". Цей дозвіл уповноваження на проведення цієї акції дано згаданим ієрохачам урядовим письмом 18-го червня 1945 року, а підписав його П. Холденко, "уповноважений РНК ССРСР у справах русько-православної Церкви при РНК УРСР". Для 18-го березня 1946 року створений Костельник і його однодумцями Синод Греко-Католицької Церкви, остаточно завершив згадану акцію, ухваливши об'єднати Греко-Католицьку Церкву з "Руською Православною Церквою", себто підпорядкувати її Москві.

Костельник при допомозі КГБ злив по деканатах та намовляв священників і дяків приступати до Ініціативної Групи. В березні 1946 року скликали "Собор" до Львова, на який прибуло 204 священників і 12 світських. Після промови Костельника виступили два священники-відступники. Мельник і Пельвешський, вже як висвячені православні єпископи, та враз з Макарієм, яко-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

РОБІТНИЧІ КООПЕРАТИВИ

же довести до цього, що фірму контролюватиме банк, або самі тільки кермані. Для здійснення своїх намірів робітники мають змогу — залежно від роду податків і фінансових вимог — вибрати одну з двох правових форм підприємства, а саме: Employee Stock Ownership Plans (ESOPs), або робітничу кооперативу (Worker Cooperative).

Сім відсотків усіх працюючих американців згуртувалися коло 7,000 ESOPs, а тільки у сімсот з них більшість шерів є в руках робітників та, на жаль, повний демократичний контроль вони виконують лише в дуже маленькому числі підприємств.

Знову американські робітничі кооперативи, в числі яких 200 одиниць, є власністю емігрантського оптимістичного розвою цього роду кооперативу. Для практичного примінення основної ідеї кооперативу у ЗСА може бути прикладом те і наша етнічна група, що чомусь пішла тільки одним шляхом, а це творенням кредитов. Правда, тут є гарні осяги, однак це не вдовольняє наших кооперативних провідників, мовляв, коли б так більше наших людей зацікавувалися тоді і не одне можна б здійснити.

На основі доступних матеріалів, що його передало Індустрильне кооперативне То

вариство (ICA — Industrial Cooperative Association, Somerville, Ma.), можна довідатися про існування робітничих кооперативів не тільки у ЗСА, але і в дисперсії. Багато кооперативів характеру є використання особистості індивідуальності владарів, як кераміка в Італії, будівельна діяльність у Франції вжиток розвагових човнів на озері Шотландії, продукція кави в Нікарагуа, дерев'яна різьба в Гондурасі і т. п. Сама ж величина кооперативів різна, від кількох бо до сотень працівників, а місце осідку не конкретно вирішує особливе докляття.

Для американців цікаве те, що їхня перша робітнича кооператива постанала у 1794 році, коли група шотландських шведських робітників організувала фабрику чобіт і черевиків у Балтиморі, Меріленд. А в Європі система кооперативів басків у Еспанії, що нині нараховує 100 крамниць із 25,000 працівників, почала у 1956 році від одної крамниці, де працювало 25 осіб. Як приклад повноцінного переобладнання компанії робітниками наводять Seymour Specialty Wire Company в Коннектикуті, що їх при спільній допомозі громади купили робітники, коли головний власник рішився її продати. Річний оборот (sales) у 1985 році виносив 30 мільйонів доларів,

що робить її найбільшим демократичним власником в Америці.

Робітничі кооперативи процвітають в Європі. Згадаймо хоча б Італію, де чотири організації, кожна з членством різних політичних партій, охопили в 1982 році 22,000 кооперативів, а французький рух робітничих кооперативів записав у свої реєстри майже 1,300 членів. Довідник із Великобританії з 1984 року, подас, що на їхній території є 800 кооперативів.

Та не легко стелиться дорога, де ось представник товариства американських робітничих кооперативів звернув увагу на складну фінансову ситуацію, де члени мають заборувати з отриманням позик від банків на розбудову підприємства. Тому стає коначним творити власні кооперативні фінансові установи на зразок басків у Еспанії.

Мінає 144 роки, коли в Англії, місті Рочдел, почалася "роцельська традиція" кооперативів, що була владивною відповіддю на тодішні потреби британської робочої класи відносно праці та услуг. Від того часу кооперативний рух не заснував, а навпаки у своєму прамісній підсиль довів характерні моменти, що відтворюються у демократичний контроль, у чутливості громади на соціально-економічний вплив бізнесу та в зобов'язанні поширювати основи кооперативу. Додаймо, що у багатьох випадках рух цієї ідеї збирає щедрі жнива і це там, де зерно родить народна нива.

НА МИСТЕНЬКІ ТЕМИ

Ірина Камінська

Про виступ Авангардного Театру в Чикаго

Існування і праця Авангардного Театру знайшли вже широкий відгомін в пресі, наросло зацікавлення і, контрверсії. Чикагська публіка зустрілася з цим театральним колективом 27-го лютого 1988 року, зустрічалася вперше, із великим зацікавленням. Місяць раніше, 30-го січня 1988, Авангардний Театр гостював у Дітроїті з тою самою програмою і про цей виступ написав Володимир Баран. Дозволю собі передати мій спосіб розуміння п'єси і гри, та подати свою інтерпретацію, оглядаючи і сприймаючи представлення в Чикаго.

Театральний спектакль складався з трьох різних коротких п'єс, трьох різних авторів: Ігора Костельного — "За всіма хвилями", Славоміра Мрожека — "Посеред моря" і Самуеля Бекетта — "Катастрофа". Добір п'єс дуже цікавий — вони, представлені п'єси, різні, але аналізуючи їх глибше, можна знайти щось спільного, а саме — як з людської істоти народжується людина" (цитата із програмки).

Початок першої п'єси показує редакцію, яка функціонує як зразок типічної бюрократичної системи. Гра акторів знаменито відтворює атмосферу, в якій постає особлива "порода людей" без особливості сліпих виконавців, бездушних гвинтиків або комбінаторів, які знаходять різні виходи, щоб тільки не брати на себе обов'язку. Головний редактор, якого "я" дунає у всіх відмінках, без уваги, без вичуття ваги поліції, користується вертими зразками — важливе тут щось згідно з годинником. Кимсь іншим, протидіє йому є погордливіший Костіч. У нього ентузіазм до праці, до обов'язку, Він, переступивши, неспішно, бязликий ("я навіть клітку з пташкою держу в редакції, щоб жінка не знала...") у спротивних обставинах — контакт і дискусія із сильнішою індивідуальністю (сестра вдови), вживається із дотепнішими загамувані і стає повноцінною людиною, готовою до дії, згідно з внутрішньою настановою, готовий до протесту. Фінальна сцена танець вдови з Костічем, у найменш відповідному до цього моменту-це власне протест проти диктату, проти бездушного проєктування промов, де лиш слова, без розуміння і чуття. Гра Костіча — Андрія Винницького, першорядна. І міччю, і в інтонації голосу і інтерпретації. Обидві жіночі ролі теж дуже добрі. Для наголошення окремих сцен дуже цікаво використати і світло-тіні і звуки.

Друга п'єса "Посеред моря" — С. Мрожека, не легка до сприймання, в ній багато умовностей. Пливуча дара посеред моря, "посеред моря людської історії", (і

програмки) отже неважливе географічне положення, — підкреслена крухість тієї дараби, якоїсь життєвої бази. Вимова п'єси (в моєму відчутті) — тріс людей знайшлися у примусовій ситуації, ім грозила смерть, в цьому випадку голодова.

Пошуки способу рятунку, відслонюють три різні етично-моральні постави. Показують, як "людська істота" може стати крайньо нікчемною у спільному нещасті, думуючи про своє збереження. Найвищий загроз є тією пробою, яка визволяє в людській істоті або нитк інстинкти, які підшпунтують сягати по не по дні способи для пережиття. Тут і круїтство і брехня і використання своєї влади супроти слабшого, — він якийсь вольно... Другий тип скоро орієнтується на спільно-го, він голєн бєкритично, спільно виконувати все, щоб заховатися, зберегти себе.

Третій, інший від самого початку, прямий, довірчий, досить несподіваний, несподіваний і власній обо-мообороні. Одне в час внутрішньої боротьби, передумання, він зумів знайти мотивацію його жертви. Це допомагає йому вийти поза власні страхи, перемогти власну слабкість — його тіло допоможе перетвердіти долом людським істотам, байдуже, що неварті вони того. Кінцева сцена доказує, що і в тих двох так негативних, є резерви чогось шляхетнішого. Ця сцена була дуже добре зроблена. Постає питання, як актори у своїй грі весь час були переконливі, чи зуміли віддати всі ті тонкі людські реакції в дуже складній ситуації, загрози для життя, де конфлікти в двох вірних площинах — психологічно-етичній і навіть політичній. Чи голодні люди (чи в якій іншій скрайній ситуації) так свobodно стрібають? Чи потрібні були пересадні засоби, як млинчик до м'яса, чи порошок до чищення — це не допомагало розуміти трагізм положення, ані не осміщувало людських хиб.

Поставлена п'єса Мрожека теж потверджувала, поставлену в програмі тезу "людська істота народжується людиною", у виміні виграє внутрішню боротьбу, перемогти страх, знайти мотивацію. Зенон Вауш — Малий, дуже добре відтворював свою роллю.

Третя п'єса С. Бекетта, знаменита в своїй інтенції, посвячена Гавелу, чеському нескореному, дуже добре заграва. Тут вже зформована людина, з мічним духом (лицем), хоча фізично квовла в остаточному розракунку зі всіма способами її зміни-ти, виходить переможно, знаходить силу заховати лише. І тут, не тільки показана сильніша індивідуаль-

(Закінчення на стор. 4)

Марічка

МОЇ ВЕЛИКОДНІ

II.

Дивна тиша окутує церкву і людей, що навколішках просявнували до плащаниці і набожно цілують рани Христові. Час від часу тиша прориває шепіт широким молитов. У деякого по лиці спливають сльози. Діти з онімінням спідкують за старшими. І ось глуху тишу пробуджує страдальна пісня Пречистої Діви Марії.

"Ой, сину, сину! За яку провинку..." — Пливають жалібні тони, відбиваються об білі стіни церкви, мішаються з хлипанням когось в кутку, під стіною. Понад головами людей коливається сум і німе ридання.

Мені защемило в грудях. Тулюся до мами, що співає теж своїм маленьким голосочком з дивним виразом, вдялена кудись в далечині. Спрацьована рука тулить мою голову до себе. Дивне почуття тісного з'єднання з мамою огортає моє ество.

Мені хотілося заплакати, але у мене не було сліз. Вона дивилася кудись перед себе і наче бачила щось. Може бачила свої страсті, що були ще десь перед нею... Може бачила й мої теж... Може своїм материнським серцем читала свою і мою долю, що далеко перед нами обома формувала її, а згодом і мою долю...

"Я тебе ховала перед ворогами, я тебе купала гіркими сльозами..." — плакала, ридала Пречиста під хрестом розп'ятого, єдиного Сина... І ми з мамою чомусь скоріше виийшли, залишаючи всіх за нами.

Ми довго йшли мовчки. Мені хотілося питати маму про Матір Божу. Мені було її дуже жалко. Щось навіть тиснуло мене коло горла, та довго обом мовчали. Поміж білими хрестами старого цвинтаря біля церкви пошумував високими смереками крадком вітер. Було тихо. Здавалося, що замір весь світ. Що завершилося

щось величне — тисячоліттями передсказуване пророками...

Субота. Оживає поспішно новий день. З ранку все ворухнеться. Прибравуться кімнати. Пахнуть свіжо помиті поди. Біліють побілені вапном стайні та овочеві дерева.

— Касуно, а підбіли ще й хлів свиням, бо такий задріпаний!

— Хлопці, а позамітайте подвір'я! Два великі лебеди волочуть животами по землі, та заважають. Їм теж ніраз не хочеться сидіти в саджаві, як звичайно.

Великдень. Ще сонце спало. Ще на світ не благословилося. Ще де-не-де подиркували сонно держакі, як вже по хатах забілювали світелі, протирали діти заспані очі. Причепурювалися звечора приготівані кошелі зі свяченим — крашанками та барвінком.

Ідуть, перекликаються люди. Сусіди будять запізнених.

Я — в нових черевниках, що блистять, та муляють ноги задвоєю дорогою. — Та що там ноги! Важке — нові черевки і перший раз побачу, як святять паски!...

У церкві і поплід церквою повно людей. Тихенько покашлюють. Священник, старші брати, та приборані дітвара у нових вишивках, стоять при таких же "своїх" нововишних хоруґах — "фанах". Поправляють саморобні пестрі квіти в гріб фанів, уставляються рівно, в два ряди, чергуючись віком, та церковними заслуженнями і готуються до передвоськресного обходу, що вдруге імпровізує похорон Ісуса.

Та немає вже суму на лицах. Пливе радісна пісня воскресної надії. "Воскрес Ісус од гроба, яко-же прорече..." священник замикає церковні двері — Христовий гріб запечатаний!

І знову на мить все довкола замерло! Торжествена хвиля цього величного, віками повисла над землею.

І враз ранню тишу колхнуло могутнє — Христос Воскрес! І вдарив дзвін на дзвіниці. І зазвонили всі менші дзвони. Відчинилися двері — камінь гробу Христового відвалений! Співали всім серцем люди. Стріляли хлопці

поплід церквою з придуманих своїх "гармат". Будилися сонні хатки, будилися земля...

І заспівали ліси. Зашуміли могутні дуби. Маленькою крапочкою поніс свою дзвінку пісню Христос у синє небо маленький жайворонко.

Пройшли роки. Багато їх, як накувала буда колись нам зозуля. Та не накувала щастя, як обіцяла. Життя брало нас у свої обійми... Мій травневий Великдень — найкращою писанкою мандрував зі мною по світі і укривав різні мої Великодні у колі моєї родини — дітей...

Та був один Великдень. Перший, післявоєнний на скитанні, що записався в мою пам'ять теж, та трохи інакше...

Німеччина — Ноймаркт. Під лісом великий перехідний табір. Приміраючі з голоду, туберкульозні, та інших знущань — нездатні вже до праці для Райху, насильно вивезені з різних, окупованих німцями земель, нещасники і ми, шойно привезені скитальці.

Проголосили кінець війни. Було це 25-го квітня, 1945 року. Табором потрясла божєвілля радість. Сяють лица. В очах блискі ілюзії повороту долі.

Дехто вже плянує якнайшвидший виїзд. — "Як тільки Америка розбіє ще й комуноу. А не станеться дуже незадовго, через два-три тижні!"

Обіймаю і радості кінця немає. Усі такі близькі собі та рідні. Не було православних, не було католиків. Були всі однакові матері діти. З'єднані недолею, з'єднані двома страшними ворогами, з'єднані одною молитвою і вдякою Господеві за врятоване життя.

І був перший Великдень. Барак ч. 11. На краю ліса. Довгий, збірний стіл. Спільне, свячене сидіння. І знову радість, христосуювання, голосні святкові вітання. Цілюються, співають, аселяються... і я між всіми, з почуттям загубленої стебелини... із сином, що ворухнися в мосму лоду... Мої прочуття не віщували мені радісного повороту...

(Закінчення на стор. 4)

Багатолюдний ювілей

Павлина і Володимир Різники

Громада у Норт-Порт-Ворм Мінерал Спрінгс на Флориді відзначувала ювілей 50-літнього подружнього життя Павлини і Володимира Різників дуже величаво та багатолюдно.

Бо дійсно, родина Різників — це заслужені громадяни, які від ранньої молодості аж до сьогодні працюють без перерви на політичному, культурному та громадському вітніках. Протягом свого життя вони очолювали ряд різних організацій, не заважаючи своїм родинним обов'язкам, бо виховали трьох синів та дали їм вищу освіту.

Пані Павлина — дитина свідомих українських емігрантів, народжена в ЗСА і ще не бачила України, землі її батьків, однак досконало володіє українською мовою. Ціле своє життя посвятила ідеї української справи.

Пан Володимир також народжений в ЗСА, але вихований на рідних землях. Як студент Львівського та Празького університетів зустрічав багато визначних політичних та культурних діячів, які формували його світогляд та спрямовували на шлях праці для української ідеї.

У Норт-Порт-Ворм Мінерал Спрінгс подружжя Різники мають багато приятелів, які за їхню жертвенну працю для громади поважають і люблять їх. Тому зала Українського Релігійного і Культурного Осередку ім. св. Андрія, де відбувався ювілей, не могла помістити всіх тих, які хотіли бути на цьому святі.

С. Мартюк

У поклони Лесі Українки

У суботу 5-го березня, 62-ий Відділ Союзу Українок в Глен-Спей влаштував імпрезу в пам'ять своєї патронки Лесі Українки. Імпрезу відкрила голова Відділу Ірина Кіндрачук. Вона привітала всіх численних присутніх гостей та союзниць, а зокрема о. Юліана — душпастиря української католицької церкви св. Володимира в Глен-Спей. Отець Юліан допомагає дуже багато Відділові його праці.

Привітавши присутніх, І. Кіндрачук сказала кілька слів про найкращу дочку українського народу, творчість якої є невимірною, доки житиме українська нація.

Після того голова передала ведення імпрези Людві Костюк, імпрезовий референт Відділу, яка дуже гарно вивчала у веденні програми. Анна Пущухова — культосвітній референтка приготувала й прочитала дуже змістовний реферат

про життя й творчість поетеси. Були прочитані твори Лесі Українки, переплетені музичним оформленням на тасьмі інженера Осипа Гапія. Твори читали Ольга Лінник — „Чи довго ще?“, Євгенія Савошин — „Ні, я покорити її не здолаю“, Тоня Туринська — „На давній мотив“. У свою чергу ми завдячуємо інженеру О. Гапієві за його допомогу при кожній імпрезі, яку ми відбуваємо у нашому Відділі. Мистецька референтка Галина Кандюк чудово вдекорувала сцену власними вишивками та керамікою її праці, за що її сердечна дяка. На закінчення нашого святкування господарська референтка Тоня Туринська при допомозі членкинь приготувала перекрутку. Ще довго всі в дружній атмосфері гостилися, ділячись своїми думками та враженнями.

Ольга Лінник

В Нью-Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

й досі. Д-р Я. Палюх підкреслює, що може як ніколи перед тим, ми потребуємо повернення до Шевченка, до його незрівняної книги „Кобзар“, його неперевершених поезій, які для багатьох стали „світлом і законом“, як писала свого часу поетеса Ліна Костенко.

Хор „Прометей“ з Філадельфії, який підготував окремий шевченківський репертуар, відіграв ще у першій частині пісні: „Косар“, муз. С. Людкевича, „Огні горять“, муз. І. Воробкевича і С. Людкевича, соліст Іван Павліва, „Було колись“, муз. Ф. Колісника, „Садок вишневий“, муз. А. Гнатюшина.

Соліст-бас С. Шкафаровський з великим відчуттям відіграв пісню: „Під твоєю милістю“, слова і муз. І.

Соневичького, „Ой Дніпре, мій Дніпре“, муз. М. Лисенка, „Рече та стогне“, муз. М. Лисенка, а на закінчення „Прометей“ виконав кантату „У неділю, у святу“ муз. К. Стенюка, знову ж таки з гостинним виступом соліста С. Шкафаровського. Немало навіть сумував, що гостинний виступ С. Шкафаровського разом з хором „Прометей“ значно збагатив програму.

Шевченківський концерт вивав наприкінці гарно і був гідним вшануванням Т. Шевченка, пробудив у нас бажання борятися за права українського народу. Школа тільки, що не було більше людей. Мала фреквенція громади не свідчить добре про наше відношення до Шевченка, який повинен служити прикладом для всіх поколінь.

Концерт закінчено подякою І. Дябога і відіграванням українського національного гімну.

Про піквідацію...

(Закінчення зі стор. 2)

го вже раніше зробили більшість львівських і тернопільських православних списком і Нестором, якого „висвячено“ на списку на Мучачеві, прийняли „відречення від латинських блудів“ від присутніх на „Соборі“ євхаристії. Описав висланою кобзисті Московському й Константинопольському патріархам та Сталінові і Хрущову. Після обіди 9-го березня відбулася в катедрі св. Юра відправа та проголошено невідомою Берестейську Унію.

Костельника вбило незбагненим на вулиці Львова наше підпілля, а „список“ Мельник помер в дорозі нагло, везучи до Москви чудотворну ікону Матері Божої з Самбора.

Не зважаючи на все, Українська Католицька Церква, побудована на сильній Петровій скелі, росте, кріпша і розвивається. Католицька Церква — це єдина Церква, що об'єднує багато обрядів, поєднує їх гармонійно та помагає народам зберегти їхню національну окремішність. Тільки тому, що вона збудована на Петровій скелі, вона має силу, авторитет і довіря. Показується, що не можна людини вярвати з серія віри в Бога, та що релігія є тим чинником, що рятує народ не тільки морально, але й національно.

Пригадуємо собі, як скоро після Другої світової війни в західних областях України поширилася погодова про чудесну появу Матері Божої в селі Середні Станіславського району, яка запевняла, що Українська Католицька Церква скоро відродиться.

Про мучеництво Української Католицької Церкви писав філімфінський тиждень „Німець Гітлер“ у числах 44-му і 45-му в 1947 році. Коли совєти звернулися до канцлера Львівської митрополічної капітули з пропозицією, щоб він перейшов на православ'я і так урядовав своє життя, він гордо заявив: „Я християнин-католик і ніколи хочу померти“. А скільки в такому способі спокійно померли, не роз'яснившись із своєю вірою!

З жальцем стверджує вище згаданий тиждень, що західноєвропейська преса, а передусім католицька, не переставала цій справі належної уваги. Він каже: „Ко-

Друге...

(Закінчення зі стор. 1)

Він побував у З'єднаних Штатах Америки як член управи Товариства єврейсько-українських зв'язків і відвідав українські громади в Лос-Анджелесі, Сан-Франциско, Бостоні, Дітроїті, Нью-Йорку. Де виступив з доповіддю „Українсько-єврейські стосунки у совєтських концтаборах та в Ізраїлі“.

До редакції щоденника „Свобода“ М. Хейфец прийшов у супроводі голови Українсько-єврейського Товариства інж. Євгена Стахова та члена управи Івана Хамуляка. В приміщенні Українського Народного Союзу відбулася їх зустріч з членами Головного Екзекутивного Комітету. Гість з Єрусалиму поінформував про роботу Товариства, про проблеми, які стоять перед його членами, про судовий процес над І. Дем'янюком.

Як не дивно, але процес над Іваном Дем'янюком сприяв послабленню української фобії в Ізраїлі, — сказав М. Хейфец. — Спочатку суд викликав не тільки заікавлення, але й хвилю невдоволення до українців. Всі були переконані, що на лаві підсудних сидить „чужовисок“, що судять „Івана Грозного“. Та дуже скоро виявилось, що „кат Треблінки“, який він і був там, то був „пішаком“, рядовим виконавцем, якого, як і багатьох інших, змусили там працювати. Ізраїльтяни побачили, що замість „Івана Грозного“ судять скромну людину, яка пройшла, як і багато колишніх совєтських євреїв, таке життя, було свідком страшного голоду, штучно викликаного Сталіном і його прибічниками на Україні в 1932-33 роках. Всього цього переживала більшість людей в Ізраїлі не знала. Миттєво реальністю судять людину, яка не ставила своєю метою знищувати євреїв. Тому багато тих, які ще недавно ставилися до українців насторожено, нерідко ворожо, почали міняти свої погляди.

Наш гість висловив багато цікавих думок з приводу судового процесу. Він вважає, що хоч І. Дем'янюка судять у демократичній країні, сама судова процедура ведеться досить грубо. Дуже часто прокуратор переступає рамки дозволеного — образжає свідків, що є недолугим у будь-якій країні, особливо у демократичній. Так було, наприклад, коли давав зізнання історик з Англії Ніколай Голдстейн, а також докторантка Колумбійського університету з Каліфорнії Анита Причард: яка навіть намагалася покінчити життя самогубством, що є унікальним у світовій судовій практиці. На думку М. Хейфеца, помилкою було і те, що прокуратура допустила до виступу на суді спеціаліста з жидацького голокосту, ізраїльського історика і директора музею Яд Вашем д-ра Інака Арада. Якби вина І. Дем'янюка була доведена, тоді виступ д-ра І. Арада був бивмотивованим.

Ми, члени Товариства єврейсько-українських зв'язків, вважаємо, що українська фобія є негативним явищем і робимо все можливе, щоб викоринити її. — Заявив гість. — З цією метою ведемо в Ізраїлі відповідну роз'яснювальну роботу, старасмо реагувати на кожну негативну статтю, що появ-

ляється в газеті чи журналі в Ізраїлі.

Прихильні статті М. Хейфеца, який є членом редакційної колегії журналу „22“, що виходить в Ізраїлі, друкуються у багатьох газетах і журналах: „Новос Русское Слово“, „Время і Ми“, „Круг“, „Посев“, „Трибуна“, „Факти і Мислі“, „Континент“ тощо.

У свою чергу, голова управи Українсько-єврейського Товариства інж. Є. Стахов сказав, що члени Товариства борються проти проявів антисемітизму в Америці роз'яснюють, яку шкоду приносять не лише єврейським народам, що прагнуть знайти шляхи до розуміння. З цією метою Товариство проводить конференції, дискусії, зустрічі, в яких беруть участь українці і жиди. Кожний, хто виступає на цих зустрічах, погоджується, що між жидами і українцями не повинно бути ворожнечі і що давно пора перестати висувати таке поняття як колективна відповідальність, коли окремі випадки антисемітизму приписують ся всьому українському народові.

М. Хейфец повідомив, що Товариство єврейсько-українських зв'язків планує у наступному році провести в Єрусалимі наукову конференцію, яка сприятиме більшшому поліпшенню стосунків між обома народами, і запропонує усіх, хто зацікавлений в цьому, прийти на конференцію.

У розмові з членами Головного Екзекутивного Комітету гість апелював, щоб українська спільнота робила більше старань щодо звільнення українських політ'язнів, які не зважаючи на оголошену совєтським урядом амністію, і далі перебувають у жалких умовах ГУЛагу. Він розповів про свої зустрічі з В. Стусом, якого Зорян Поналюк назвав „найбільшим поетом сучасної України“.

Ми, в'язні Мордовського „Дубровлягу“, знаємо Василя Стуса як українського патріота, громадського діяча, а як національного поета — не знаємо. У мене в Ізраїлі є приятелька, колишня княгиня Майя Катанська, яка чудово знає українську мову. Я дав їй прочитати „Поліміссесті“ збірку віршів Стуса, розповідав М. Хейфец. — І знаєте, що вона сказала? „Гайко прерасної мови, як у Стуса, нема ні в кого з сучасних українських поетів. Тобі пощастило в житті, що ти познайомився з такою великою людиною“.

Коли зайшла мова про „Українські силуети“ і М. Хейфец натякнув, що було б добре, якби Український Народний Союз видав книгу англійською мовою, щоб і англійські читачі Америки мали змогу більше дізнатися про українських патріотів, в'язнів ГУЛагу, головний президент УНС д-р Іван Філіс підтримав його ідею і сказав, що як тільки Видавництво „Свобода“ одержить англійський переклад „Українських силуетів“, УНС-Союз приступить до її друкування.

Видання книги відомого жидівського активіста в українському видавництві, як сказав пресовий референт Українсько-єврейського Товариства інж. І. Хамуляк, сприятиме до ще тіснішої співпраці обох наших товариств і сприятиме взаєморозумінню між українським і жидівським народами.

Н. Лончина працює у бібліотеці Ілліноїського університету

З кінця минулого року мгр. Наталя Лончина прийняла посаду бібліотекарки-каталогіста у Слов'янській і східно-європейській бібліотеці Ілліноїського університету в Урбана-Шампейні. Перед прийняттям цієї професійної посади мгр. Лончина працювала бібліотекарем у бібліотеці Вейн-Стейт університету, а офіційно в Публічній бібліотеці міста Дітроїту. Вона теж викладає (викладала українську мову та мистецтво) в українській католицькій середній школі Непорочного Зачаїття в Гемптрех, Міннісоти. Мгр. Лончина здобула вищу освіту також у Дітроїті, вона досягнула ступеня бакалавра з мистецтва з визначним успіхом у Вейн-Стейт університеті в 1970 році та продовжувала студії з мистецтва протягом наступного року в міжнародному Центрі Мистецтва у Флоренції. Студії бібліотекознавства вона закінчила також знову у Вейн-Стейт університеті, досягнувши ступеня магістра з тої ж спеціальності в 1985 році.

Одну з головних причин, яка заважала на виборі мгр. Лончини з-поміж низки потенційних кандидатів на цю посаду, було володіння українською мовою та знання головних ділянок українства, яке вона досягнула ще в часі свого початкового та середнього шкільного навчання й опі-

сля на літніх курсах українознавства в Українському Католицькому Університеті в Римі, на які вона учасниця протягом кількох літ українських курсів в УКУ провадив на протязі довгих літ покійний батько Наталі проф. Богдан Лончина.

Мгр. Лончина почала свою працю асистентом професора. Її праця буде зосереджуватися зокрема на каталогізації мікрофільмів для наукових дослідників. Літньої Дослідної Лабораторії Сходу Європи та мікрофільмів рідкісних українських матеріалів (монографій і серійних видань), що їх бібліотека закуповує з Фонду родини інж. Володимира Браткова з Чикаго. Почавши свою шоденну професійну працю, проф. Лончина включилася вже також у працю Української Науково-Дослідної Програми та Української Студентської Громади при Ілліноїському університеті. Вона також являється активним членом Українського бібліотечного товариства Америки, Американської бібліотечної асоціації, Американської асоціації слов'янських студій та ряду інших українських та американських професійних і культурних організацій. Проф. Наталя Лончина багаторазово брала участь у праці.

М. Дмитрин

Ділимося сумною вісткою, що дня 10-го квітня 1988 р. упокоїлася в Бозі наша Дорога ДРУЖИНА, МАТИ І БАБЦЯ

бл. п.

АННА МАКАР

ПАНАХИДА — в середу, 13-го квітня 1988 р. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОН — в четвер, 14-го квітня 1988 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра, звідки Тілінні Останки будуть перевезені на цвинтар St. Charles, L.I.N.Y.

У глибокому смутку:

муж — МИХАЙЛО
син — ІВАН з дружиною МАРУСЕЮ
донька — СТЕФАНІЯ з мужем МЕЛЛ
внуки — ТИМОК, МАРКО, ВАСИЛЬКО
внучка — ТАНЯ
свати — Родина ШИШКА
кузина — в Канаді
та ближчі і дальша Родина

У глибокому смутку ділимося болісною вісткою, що 12-го березня 1988 р. у ранніх годинах відійшов від нас несподівано у Вічність

наш Невіджадуваний

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУШ, БРАТ, ШВАГЕР, ВУЙКО, СТРИКО І СВАТ

бл. п. магістер філософії
ЮРІЙ БОГДАН
КОРДУБА

нар. 7-го травня 1904 р. у родині о. Петра та Софії Кордубів.

ПАРАСТАС відбувся у неділю, 13-го березня 1988 р. у похоронному заведенні Колодій-Лазута, Парма, Огайо. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14-го березня 1988 р. в українській католицькій церкві св. Покрови у Пармі, Огайо. Тілінні Останки зложено на українській католицькій кладовищі св. Петра і Павла у Пармі, Огайо.

У безмежному смутку залишає:

дружину — МАРІЮ з КОВЧІВ

синів

ТАРАСА з дружиною ІРЕНОЮ та доньками ЛЯРИСОЮ І ЛЮБОВИРОЮ
д-ра ЖДАНА з дружиною ОКСАНОЮ та донькою ТИРСОЮ
проф. БОРИСА з дружиною ГЕЗЕЛЕЮ та синами БОРИСА ІІ І АНДРІЯ та донькою ЛІСУ-МАРІЮ

братів —

інж. ДАМ'ЯНА з родиною

ВОЛОДИМИРА з родиною

сестру — МАРІЯКУ з родиною

сестринок —

д-ра КУРИЛАСА СТЕФАНА з родиною

д-ра КУРИЛАСА РОМАНА з родиною

ЙОСАФАТА КУРИЛАСА з родиною

д-р ПЛЮБУ С. з КУРИЛАСІВ з донькою ГЛУХОВЕЦЬКОЮ ЕМАНУЕЛЮ

з родиною (Канада)

ГЛУХОВЕЦЬКОЮ ЯРОСЛАВУ

з родиною (Канада)

двоєрідного брата — ЛІТВИНА ЯРОСЛАВА

з родиною

кузенів —

СТАСЮКА МАРКІЯНА з родиною

СТАСЮКА МАРІЯНА (МАКО) з родиною

братанця — РУБІНГЕРА ОЛ'Я з родиною

та ближчу і дальшу родину: КУПЧАКИ, М. БОДНАРИ, КОВЧІ з Кіппленду, КОВЧІ з Канади та ТРУШІ

У ДЕВ'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ
СМЕРТИ

нашої Незабутньої і Дорогої
ДРУЖИНИ І МАМИ

бл. п.

ВІРИ ПОЛІЩУК

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 24-го квітня 1988 року

в катедрі св. Володимира в Нью-Йорку, Н. Й.

160 Захід 82-га вулиця

Початок Служби Божої о год. 10:30 ранку, а після Служби Божої

Панахида.

Просимо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Муж — ІПАРІОН

Донька — ПАРИСА з мужем РОБЕРТОМ КРАВФОРДОМ

Наукове Товариство ім. Шевченка
в Нью-Йорку

запрошує Членів й Українське Громадянство на

доповідь

СИНТЕЗА ДВОХ СВИТОГЛЯДІВ
В „ПОУЧЕННІ МОНОМАХА
ДІТАМ“

яку виголосить

Роман Борковський

що відбудеться

в суботу, 23-го квітня 1988 р. о год. 5-й по пол.
в домі НТШ в Нью-Йорку
при 63 Четверта Авеню, між 9 і 10-ю вулицями

Фундація Польської Культури

177 Бродвей, Кларк, Н. Дж.

впаштовує

ВИСТАВКУ КАРТИН
АРКАДІЇ
ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

яка відкривається

у п'ятницю, 15-го квітня 1988 р. о год. 7:30 веч.
і триватиме до суботи, 7-го травня ц. р.

Години: кожного дня від 10-ї ранці
до 8-ї по полудні.

Український Народний Союз
пошукує досвідчених
АГЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
і
ЗАГАЛЬНИХ
АГЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ
зі знанням української і англійської мов
на околиці
Чикаго, Нью Йорк, Торонто, Філадельфія,
північного Нью Йорку і Нової Англії
з метою розбудовувати і керувати мережами
агентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісійного
- Всі беніфіти

Звертатись до:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Щойно появилася з друку даючочуванний другий том
(з черги п'ятьох томів), які мають вийти до 1992 року
в **АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

за редакцією Володимира Кубійовича

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ (G - K)

Діючий редактор Данило Гузар-Струк

Ціна 125.00 дол. з пересилкою

Видання University of Toronto Press, Торонто, Баффало, Лондон, 1988, накладом Канадського Інституту Українських
Студій. Науковим Товариством ім. Шевченка і Канадської
Фундації Українських Студій. 737 стор. Видання багатомовне
ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і
численними малюнками.

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканці штату Нью Джерсі обов'язані додати до ціни
6% ставкового податку

**ШАНОВНІ
ЧИТАЧІ!**

Пишається дуже мало часу для приготувань до
гідного відзначення найбільше величній події україн-
ської історії, 1000-ліття прийняття християнства
українським народом.

Допоможіть своєму скорою і щедру пожертвою
виконати всі заплановані акції Крайового Комітету
Тисячоліття Християнства в Україні.

Чеки проситись виставляти на: UUARC, INC. —
MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND
та висилати на адресу: 1319 W. Lindley Avenue,
Philadelphia, Pa. 19141.

Пожертви звільнені від уподаткування.

Складаю (складаємо) пожертву в сумі

Посвідку проситись виставити на _____
(по-англійськи)

та переслати

на адресу

(по-англійськи)

Дата

Підпис

Комітет Оборони Української Спащини
та

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВУ
на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками або
товарними переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненням визначеного цього заклику.
Просимо подати суму пожертви своїм ім'ям, прізви-
щем та адресою

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число до дому, вулиця

місцевість _____ стейт _____ поштовий код _____

Про виступ...

(Закінчення зі ст. 2)

ність — але і правда, що насильство не завжди і не суспільно усіх дає якісь результати. Спротив проти насильства, проти диктату є підтримкою у всіх трьох п'єсах. У третій, в „Катастрофі“, гідна глибокої застанови є роль асистентки — Ксенія Мариняк. Вона потрібна мати свою думку, свої заваги, але брала її сили бути підкореною, вона скоро зступає. Катастрофа зробила дуже сильне враження: ідея автора добре відчитана, гра акторів дуже добра.

Мої Великодні

(Закінчення зі ст. 2)

І пройшло ще багато років. І прийшла ще одна Страшна П'ятиця... І ще один Великдень... І згадалися рідні рідні Богоматері під хрестом замученого Ісуса і моя мама, що так тісно тулила мене до себе, мов би хотіла захвати мене перед моїми страстями... Не заховала... як не заховала і себе перед своїми...

І рік за роком опісуюмо Христе Твоє Воскресіння. Розкрити, розгублені по світі і вже без надії на поворот у рідний край. Тверда дійсність доносить нас до кінця нашої мандрівки...

І молимося, і б'ємо поклони і тужимо за батьківщиною. І так ширі і голосно співаємо „Боже, нам єдиність подай!“ — І... розсварені незгодю, розбратом та суспільними нерівностями, гриземося, розділяємося церквами. Творимо свої загумки, а ворог радіє і гадюкою підповзує поміж нас і без труду доконує своє завдання.

Ісусе Христе! Ти все дав нам тут. І захист і волю і добробут, та розуму забув Ти дати... чи може розгубили ми його по світу?...

Освятити нас св. Духом! Подай ласку самовідречення пастирям нашим! Зривай нас! Зєднай нас в одному колі, в одній Церкві — нашій, Українській Церкві, Христе!... Тоді із славою Твого Воскресіння прийде і наш Великдень.

Окружний Комітет Відділів
Українського Народного Союзу
Округу Дітройт
повідомляє, що

ОДНОДЕННИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

— відбудеться —

у неділю, 24-го квітня 1988 року,
години Курсу: 10-та ранком до 4-ої по пол.
в **Українському Культурному Центрі**
26601 Ryan Road, WARREN, Mich. 48091

Курс переведе **Володимир Сохан**,
головний секретар Українського Народного Союзу

- В Одноденному Курсі мають взяти участь: усі секретарі і їх заступники, відділові організатори, члени Окружного Комітету та усі, що є заінтересовані у продажі чи купівлі нових забезпечених грамот.
- Курс почнеться о 10-й годині ранку. Свій церковний обов'язок треба сповнити перед курсом.
- Ранком буде подана кав'я і солодке, повний полуденок в полудні. Кошти за приміщення і харчі покриває УНСО.
- Прошу зголосувати телефонічно або листовою своєю участю до: РОМАН ЛАЗАРЧУК, 6810 Resemont, Detroit, Mich. 48228, тел.: 336-5486 або до РОМАН ТАТАРСЬКИЙ, 26786 Eureka, Warren, Mich. 48091, тел.: 756-8229.

За ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Роман Татарський
головаРоман Лазарчук
секретар

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІАРШОГО ФОНДУ

повідомляє, що

на ПАТРІАРШІЙ ФОНД зложили:

1-88

- 500.00 дол. — д-р Галина Скоречка (друга рата жертв в сумі 1,000.00 дол.);
225.00 дол. — Осип Бережницький (з нагоди 95-их уродин);
200.00 дол. — Андріян і Лариса Долінські;
по 100.00 дол. — д-р Михайло і Марія Логаса, Володимир Кляпшак, Марія Марусяк (у пам'ять бл. п. Марії Янківської), Роман і Анна Маш, д-р Роман і Лідія Смик (родина жертва за 1-ий квартал 1988 р.);
по 50.00 дол. — Дмитро Шумило, д-р Михайло Цегельський, Олександр Смаль, Модест і Ірена Клівак, Марта Рудик, д-р Роман Дикий, Богдан і Зореслава Мисюк, Марія Крижанівська;
по 30.00 дол. — Діонізій Кузович, Ростислав Д. Петрів, по 25.00 дол. — Микола Стасів, Александра Пакуляк, Наталя Мітрінга, Олена Куца (у пам'ять сина бл. п. Володимира Біленького і синавої Тереси та мужа бл. п. Івана Кусого), Степан Кікта, Омелян Суховерський, Олександр Смаль, Модест і Ірена Клівак, Марта Рудик, д-р Роман Дикий, Богдан і Зореслава Мисюк, Марія Крижанівська;
по 20.00 дол. — Володимир Черевко, Ольга Демчук, Стефан Кожичук, д-р Борис Филиппак, Омелян Михайло Тишовицький;
по 15.00 дол. — Михайло і Олена Єліні, Роман Мельник;
по 10.00 дол. — Михайло Хомин, Микола Стин, Іван і Марія Гумовські, Володимир Барагура, Софія Теслюк, Микола Ромах;
5.00 дол. — Р. Терлецький

На радіопрограму „Голос Української Діаспори“ зложили:
150.00 дол. — Юрій Мишак;
125.00 дол. — Стефан Феденко;
50.00 дол. — Дарія Кузик;
30.00 дол. — Марія Марусяк (у пам'ять бл. п. Марії Янківської);
по 25.00 дол. — Іван і Софія Головак, інж. Стефан і Христина Чорніта, інж. Володимир Винницький

Копіяда у Філадельфії, Па. — зложили:

- 100.00 дол. — д-р Роман Дикий;
по 50.00 дол. — Марія Каллиста, Юліан і Лідія Крижанівські, Петро Дяблага, Володимир і Катерина Березяк;
30.00 дол. — Олена Филиппак;
по 25.00 дол. — Теодосія Брикочі, Рома Кузла, Володимир Обущак, Наталя Карпюк, Олена Ощипко, д-р Микола Войтович, Ігор Кунаш, Зеновій Яримович, Корнеліо Филипович, Григорій і Анна Олійник, Теодор Крочак, Ярослав Бобинський;
по 20.00 дол. — Роман Завицький, І. І. Пенкальський, Марія Данилів, Варвара Ш., Елі Прончик, О. Д., Богдан Махч, І. М. Кузеський;
по 15.00 дол. — Орест Швед, Ірена Райнер, Володимир Кебуз.

Пресовий Фонд „Свободи“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ і дитячого журналу „Веселка“ та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 9

С. Олексів, Кергонксон	22.00	А. Давиденко, Бруклін	2.00
К. Миско, Кергонксон	17.00	Н. Дембський	
А. Пірко, Чикаго	17.00	Гарвуд Гайтс	2.00
П. Буковинський, Бейон	12.00	І. Деркач, Калумет Сіті	2.00
В. Мокей, Ватерліт	12.00	М. Дзидик, Піттсбург	2.00
М. Прончак, Лігангтон	12.00	В. Задор, Сомервілл	2.00
С. Сахарук, Вінгтон	12.00	А. Закревський	
І. Сінгид, Савт Орендж	12.00	Миддл Вилледж	2.00
С. Чучук, Чикаго	12.00	А. Івасишин, Фляшинг	2.00
О. Яремко, Лівінгстон	12.00	М. Ільшенко, Тіволі	2.00
А. Яриш, Рочестер	12.00	С. Качмар, Честер	2.00
І. Благий, Рочестер	10.00	М. Кіс, Сен Бруно	2.00
А. Долнай, Гетборо	10.00	А. Ковальська	
Н. Кончак, Дітройт	10.00	Саратога Спрінг	2.00
А. Новиченко, Гленвуд	10.00	М. Коренда, Дітройт	2.00
Я. Раковий, Лівінгстон	10.00	Ю. Коротко, Бінгемптон	2.00
М. Стефанішин, Ворм		П. Корочинський	
Мінерал Спрінг	10.00	Янгстаун	2.00
Н. Хойнацька		Я. Кравчук, Філадельфія	2.00
Овк Форест	10.00	О. Лехнюк, Чикаго	2.00
Х. Шатинська, Чикаго	10.00	С. Літтелло, Бруклін	2.00
М. Бурак, Ньюйон	7.00	І. Лучинський, Бренфорд	2.00
М. Дембський		А. Лучик, Редінг	2.00
Стемфорд	7.00	О. Марчук, Гінсдейл	2.00
Р. Драйновський		С. Мискога, Ваєндот	2.00
Мекван	7.00	І. Мелінішин	
А. Квітка, Вінтер Парк	7.00	Овк Форест	2.00
С. Лагола, Перт Амбой	7.00	М. Мушинський, Дітройт	2.00
О. Лободочий, Лівонія	7.00	Т. Меліничук	
Г. Наганда, Філадельфія	7.00	Філадельфія	2.00
А. Осадца, Глен Спей	7.00	Ю. Музика, Іонкерс	2.00
Ю. Старосольський		А. Нестор, Гартфорд	2.00
Сілвер Спрінг	7.00	В. Нішук, Балтимор	2.00
О. Троян, Македонія	7.00	Ю. Павлівчук	
Я. Сенишин, Геркімер	5.59	Квінс Виледж	2.00
Ю. Вороніцький, Чикаго	5.00	Г. Павлічко, Рочестер	2.00
А. Гаргай, Ляшін	5.00	М. Панкевич, Нью Гейвен	2.00
І. Гаскал, Істон	5.00	д-р Т. Парфанович	
С. Івасечко, Редінг	5.00	Чикаго	2.00
І. Сахно, Сен Гозе	5.00	Т. Пастушенко, Ньюйон	2.00
Д. Хухра, Кергонксон	5.00	В. Паула, Вайнсбург	2.00
М. Овсюк, Гемпден	4.00	О. Петеш, Портленд	2.00
В. Баран, Голлівуд	2.00		
К. Баралецька		Е. Піндичук, Оссінгтон	2.00
Перт Амбой	2.00	Т. Салій, Іонкерс	2.00
О. Білецька, Індіанопіс	2.00	д-р Д. Самотулка	
М. Борисюк, Стемфорд	2.00	Сомервілл	2.00
В. Боярський, Ньюйон	2.00	Г. Святківський, Словен	2.00
Г. Буранчик, Коговз	2.00	С. Серабин	
В. Ваверчук		Лонг Айленд Сіті	2.00
Ворм Мінерал Спрінг	2.00	С. Скопоздра	
А. Волошин, Чикаго	2.00	Бриджпорт	2.00
С. Воланський, Редінг	2.00	І. Солук, Голлівуд	2.00
Р. Гарас, Бетлегем	2.00	А. Тишко, Філадельфія	2.00
А. Яничко, Дітройт	2.00	А. Токе-Фоті	
М. Гіряк, Парма	2.00	Фт. Лодердейл	2.00
Я. Гордечий		В. Федуняк, Голлівуд	2.00
Кендес Парк	2.00	С. Хом'як, Чикаго	2.00
А. Голодзювська		О. Чорний, Балтимор	2.00
Сомервілл	2.00	І. Шарун, Чикаго	2.00
В. Гордон, Лос Анджелес	2.00	Д. Ясинська, С. Амбой	2.00

Маємо на складі книжку

Миколи Руденка

ОРЛОВА БАЛКА

Передрук самвидавного твору з України.

Українське Видавництво „Смолопоск“ ім. Василя

Симоненка, Торонто, Балтимор, 1982, стор. 454.

Видано на заході без згоди і відома автора.

Ціна \$20.00 з пересилкою.

Мешканці штату Нью Джерсі обов'язані додати до ціни

6% ставкового податку

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ СТОЛЯРЧУК, член УНС Відд. 480-го ім. св. Юрія Переможця в Сарні, Онтаріо, померла 4-го грудня 1987 року на 69-му році життя. Нар. 1918 року в Полтаві, Україна. Членом УНС стала 1971 року. Залишила пані Оксану Бубна з родиною. Похорон відбувся 7-го грудня 1987 року на цвинтарі Файр'ю в Наягра Фолдс, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!

Ярослава Смольська, секр.

МАРІЯ ПЛЕКАН, член УНС Відд. 217-го ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.І., померла 12-го березня 1988 року на 93-му році життя. Нар. 10-го січня 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку сина Івана, Данила і Василя, доньку Анну Попович, вуйків і правнуків. Похорон відбувся 14-го березня 1988 року на цвинтарі Св. Гробу в Рочестері, Н.І.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефан Приймак, секр.

МИХАЙЛО ПАВЛОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 191-го ім. св. Миколая в Трої, Н.І., помер 26-го січня 1988 року на 81-му році життя. Нар. 1906 року в Кінгстоні, Па. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину, три доньки і сина. Похорон відбувся на цвинтарі у Ватерліт, Н.І.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АННА ГОДЗУК, член УНС Відд. 120-го ім. св. Миколая в Лаківанні, Н.І., померла 21-го лютого 1988 року на 58-му році життя. Нар. 8-го жовтня 1929 р. в Аліквінті, Па. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку мужа Івана, сина Івана і Роберта, брата Михайла і сестер Анну, Олену і Ольгу та дашу родину. Похорон відбувся 24-го лютого 1988 року на цвинтарі Св. Хреста в Лаківанні, Н.І.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ІВАН ОВЕРКО, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Ньюарку, Н.Дж., помер 9-го березня 1988 року на 84-му році життя. Нар. 1904 року. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Еву і дочку Марію. Похорон відбувся на цвинтарі Саратога Меморіал Парк в Саратогі, Фл.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Дереш, секр.

JACQUES HNZDOVSKY
Woodcuts and Etchings

B. W. M. Ltd. Inc. Toronto, Ont. Canada

Ціна: \$39.95 Понят: \$2.00

NYS мешканці: + \$3.30 sales tax

Замовляти у:

Stephanie Hnzdovsky

3245 Netherlands Avenue

Riverside, NY 10471

В Канаді: Ціна ілюстрації: \$47.00

Грошові перекази лише в ам. валюті.

HELP WANTED

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

до опіки дітей та легкої

домашньої праці.

Дзвонити після 8-ої веч.

(201) 894-1895

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.

45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07060

РАІСА ХЕЙЛІК, власник

(201) 647-7221 • (201) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ

І СТАВІМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ

СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ-МАРМОРІВ

І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ

ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ

В.С. БАНДІ БРУК Н.ДЖ.

ТА ІНШІ ЦВИНТАРІ В ЗСА

25 First Avenue

Tel. (212) 473-3470

СВЕТРИ, ВОДНЯНІ ХУСТИКИ, вишивані жіночі блузочки, виш. обрусси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.